

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 104/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Δ' Τμήμα
Συνεδρίαση της 11.3.2014

Σύνθεση :

Πρόεδρος, Ανδρέας Φυτράκης, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη, Χρυσαφούλα Αυγερινού, Στέφανος Δέτσης, Βασιλική Δούσκα, Ιωάννης – Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Νίκη Μαριόλη, Δήμητρα Κεφάλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αθηνά Αλεφάντη, Παναγιώτης Παππάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια, Σταυρούλα Μπανάκου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Ερώτημα : το με αριθ. πρωτ.18249/28.1.2014 έγγραφο της Δ/σης Χρηματικών Παρακαταθηκών (Δ3) του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ» που υπογράφηκε από τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ.

Περίληψη: Υποχρέωση συμμόρφωσης του Τ.Π.& Δανείων σε τελεσίδικη δικαστική απόφαση, με την οποία αναγνωρίζεται ως δικαιούχος χρηματικής παρακαταθήκης η «Ε...ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε» και απόδοσης του συνόλου αυτής στην καθολική της διάδοχο «Α.... BANK Α.Ε».

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ομοφώνως ως ακολούθως:

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 18249/28.1.2014 έγγραφο του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Π.& Δανείων διαβιβάστηκε στο Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Ταμείου ερώτημα της Δ/νσης Δ3 Χρηματικών Παρακαταθηκών.

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο ως άνω ερώτημα και όσα προκύπτουν από τον φάκελο του ερωτήματος το «Τ...Ε...Ι... ΑΘΗΝΑΣ» συνέστησε, δυνάμει του υπ' αριθ. 600989/23.12.2008 γραμματίου, χρηματική παρακαταθήκη ποσού 352.954,09 ευρώ, το οποίο σύμφωνα με την αιτιολογία του αφορούσε μισθώματα κλινών του ξενοδοχείου «L...M...» της εταιρείας «G... Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» για το χρονικό διάστημα από 28.8.2006 έως 29.2.2008 και τα οποία μισθώματα εκχωρήθηκαν από την «G...Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» α) στην «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε» με την υπ' αριθ. 27/6.5.2005 σύμβαση εκχώρησης απαιτήσεως (η οποία επιδόθηκε στο ίδρυμα την 9.5.2005) και β) στο «Μ... Τ... Α...», δυνάμει της από 10.3.2008 εξώδικης δήλωσης της εκδοχέως, που επιδόθηκε στο ίδρυμα την 27.3.2008. Η εν λόγω παρακαταθήκη σύμφωνα με τους όρους του γραμματίου είναι αποδοτέα σ' αυτούς που θα αναγνωριστούν δικαιούχοι με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.

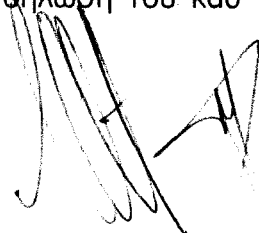
2. Με το από 30.12.2013 έγγραφό της η «Α... BANK Α.Ε» ενεργούσα υπό την ιδιότητά της ως καθολικής διαδόχου της «Ε...ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε» αιτήθηκε την απόδοση της ως άνω χρηματικής παρακαταθήκης, προσκομίζοντας α) την υπ' αριθ. 549/2010 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία αναγνωρίζεται δικαιούχος του ποσού του γραμματίου παρακαταθήκης η «Ε...ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε», β) την υπ' αριθ. 4177/2012 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, με την οποία επικυρώθηκε η πρωτόδικη απόφαση, γ) πιστοποιητικό περί μη ασκήσεως ένδικου μέσου κατά της απόφασης του Εφετείου Αθηνών, δ) το πρωτότυπο του γραμματίου παρακαταθήκης.

3. Από το περιεχόμενο των υπ' αριθ. 549/2010 και 4177/2012 αποφάσεων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και του Εφετείου Αθηνών

τις οποίες προσκομίζει η «Α... BANK A.E», προκειμένου να νομιμοποιηθεί για την είσπραξη του ποσού της παρακατάθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Δυνάμει των από 2.5.1985, 11.9.1985 και 1.8.1988 εγγράφων συμβάσεων το «Τ... Ε...Ι... ΑΘΗΝΑΣ» μίσθωσε στην εταιρεία «R...H... A.E» το ξενοδοχείο που βρίσκεται στην Αθήνα και επί της οδού Κοτοπούλη αριθ.3 στην Πλ. Ομονοίας. Με την 12/15.3.2001 σύμβαση υπεισήλθε στις ως άνω μισθωτικές συμβάσεις η εταιρεία «G...Y... ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ A.E» και οι συμβάσεις αυτές κατέστησαν αορίστου χρόνου. Το ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «M...T...A...» είχε απαίτηση κατά των μισθωτριών εταιριών από μισθώματα ποσού 676.680,38 ευρώ και προς ικανοποίηση μέρους αυτού με το από 16.2.2009 κατασχετήριο που επέδωσε στο «Τ...Ε...Ι...Αθήνας» επέβαλε στα χέρια αυτού, ως τρίτου, κατάσχεση για μέρος της ως άνω απαίτησης που είχε κατά της «G...Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ A.E», ανερχόμενη στο ποσό των 352.954,09 ευρώ. Επί της κατασχέσεως αυτής το «Τ...Ε...Ι... Αθήνας» προέβη στην υπ' αριθ. 2571/2009 αρνητική δήλωση ενώπιον της Ειρηνοδίκου Αθηνών, στην οποία ανέφερε ότι δεν οφείλει στην «G...Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ A.E», διότι το ένδικο ποσό το παρακάταθεσε στο Τ.Π.& Δανείων υπέρ εκείνου που θα αναγνωριζόταν με τελεσίδικη δικαστική απόφαση δικαιούχος του, ενόψει του ότι η «G...Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ A.E » είχε εκχωρήσει την απαίτησή της κατά του «Τ...Ε...Ι... Αθήνας» στην «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E» και στη συνέχεια στο «M... T... A...» και κανείς δεν το αναζήτησε από αυτό, καίτοι παρήλθε ικανό χρονικό διάστημα. Το «M...T... A...» άσκησε ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών ανακοπή (αριθ. καταθ.4884-87/2009) κατά του «Τ...Ε...Ι...Αθήνας», ζητώντας να αναγνωρισθεί ανακριβής η αρνητική δήλωση του καθ' ου, να αναγνωρισθεί η ύπαρξη της κατασχεθείσης απαίτησης στα χέρια του ποσού 352.954,09 ευρώ και να υποχρεωθεί να του καταβάλει το κατασχεθέν ποσό. Το «Τ...Ε...Ι... Αθήνας» με το από 4.5.2009 αυτοτελές δικόγραφο, που κατέθεσε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών, ανακοίνωσε την εκκρεμή δίκη στην «Ε...ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», στην «G...Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ A.E», στη «Δ.Ο.Υ ΦΑΕΕ Αθηνών» και στο «ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ», τους οποίους,

επικαλούμενο έννομο συμφέρον για την οριστική επίλυση της διαφοράς αυτής σχετικά με τις αξιώσεις τους, προσεπικάλεσε να παρέμβουν και να ασκήσουν τα δικαιώματα που είχαν ή διατηρούσαν μέχρι τη συζήτηση της ανακοπής και να υποβάλλουν τους ισχυρισμούς τους επί των παρακατατεθειμένων μισθωμάτων, ειδικότερα ως προς το Τ.Π.& Δανείων για την επίλυση της οποιασδήποτε αμφισβητήσεως ως προς το πρόσωπο του δικαιούχου των μισθωμάτων. Εκ των ανωτέρω η «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε» άσκησε την με αριθ.καταθ.148829-5288/2009 κύρια παρέμβαση, στρεφόμενη κατά των διαδίκων της ανακοπής, επικαλούμενη ότι με την εταιρεία «G... Υ... ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» συνήψε την 15161/5.5.2005 σύμβαση πίστωσης με ανοικτό λογαριασμό μέχρι του ποσού των 390.000 ευρώ, η δε πιστούχος της είχε συνάψει με το «Τ...Ε...Ι... ΑΘΗΝΑΣ» σύμβαση μισθώσεως 70 κλινών δωματίων του ξενοδοχείου της για το χρονικό διάστημα από 1.3.2005 μέχρι 29.2.2008 και ότι δυνάμει της με αριθ. 27/6.5.2005 σύμβασης εκχωρήσεως απαιτήσεων λόγω ενεχύρου και προς εξασφάλιση κάθε απαιτήσεως της τράπεζας από τη σύμβαση ανοικτού λογαριασμού η «G...Υ... ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» εκχώρησε στην κυρίως παρεμβαίνουσα «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε», λόγω ενεχύρου σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις του από 17.7./13.8.1923 ν.δ. περί ανωνύμων εταιρειών, τις απαιτήσεις που είχε κατά του «Τ...Ε...Ι... Αθήνας», οι οποίες απέρρεαν από την ως άνω σύμβαση μισθώσεως, μεταβιβάζοντας συγχρόνως και όλα τα σχετικά δικαιώματά της και σχετικές αγωγές κατά του «Τ...Ε...Ι... Αθήνας» από τη σύμβαση μισθώσεως, η δε σύμβαση εκχωρήσεως αναγγέλθηκε στις 9.5.2005 στο τελευταίο, το οποίο κατέβαλε πλέον τα εκχωρούμενα μισθώματα στην κυρίως παρεμβαίνουσα Τράπεζα, πλην όμως στις 16.1.2009 της γνωστοποίησε ότι παρακατέθεσε στο Τ.Π.& Δανείων το ποσό των 352.954,09 ευρώ για μισθώματα του χρονικού διαστήματος από 28.8.2006 έως 29.2.2008. Επικαλούμενη δε έννομο συμφέρον που πηγάζει από την παραπάνω σύμβαση εκχωρήσεως της απαιτήσεως της «G...Υ...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» προς αυτήν, η οποία είναι και η μόνη δικαιούχος του ποσού αυτού ζήτησε με το κύριο αίτημά της α) να αναγνωρισθεί ότι είναι ειλικρινής η αρνητική δήλωση του καθ' ου η ανακοπή

για το λόγο ότι δεν οφείλει το ένδικο ποσό στην καθ' ης η εκτέλεση εταιρεία και ότι δικαιούται η ίδια η παρεμβαίνουσα το παρακατατεθέν ποσό β) να αναγνωρισθεί ότι το «ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ» υποχρεούται να αποδώσει σ' αυτήν το παρακατατεθέν ποσό.

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, αφού έκανε δεκτό ότι η ένδικη απαίτηση είχε εκχωρηθεί λόγω ενεχύρου από την «G...Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» με την 27/6.5.2005 σύμβαση στην κυρίως παρεμβαίνουσα «E...ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε», αναγγελλείσα στο «T...E... I... ΑΘΗΝΑΣ» την 9.5.2005, προς εξασφάλιση κάθε απαιτήσεως της κυρίως παρεμβαίνουσας κατά της «G...Y... ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» από την 15161/5.5.2005 σύμβαση πίστωσης έως 390.000 ευρώ, στην συνέχεια έκρινε ότι η εκχώρηση αυτή ήταν ισχυρή και συνεπώς κατά το χρόνο που το «M...T...A...» επέδωσε στο «T...E...I... Αθήνας» το από 16.2.2009 κατασχετήριο η ένδικη απαίτηση δεν ανήκε στην καθ' ης η εκτέλεση «G...Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» και νομίμως το «T...E...I... Αθήνας» προέβη σε αρνητική δήλωση. Κατόπιν των ανωτέρω το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, αφού απέρριψε την ανακοπή και την προσεπίκληση, έκανε εν μέρει δεκτή την κύρια παρέμβαση, αναγνώρισε ως ειλικρινή τη δήλωση του «T...E...I... Αθήνας», καθώς και ότι η κυρίως παρεμβαίνουσα «E... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε» είναι δικαιούχος του δυνάμει του υπ' αριθ. 600989 γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης παρακατατεθέντος από το «T...E...I... Αθήνας» στο Τ.Π.&Δανείων, ποσού 352.954,09 ευρώ.

Επί της ασκηθείσης από το «M...T...A...» εφέσεως κατά της αποφάσεως του πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου εκδόθηκε η υπ' αριθ. 4177/2012 απόφαση του Εφετείου Αθηνών. Η έφεση αυτή κατά το μέρος που στρεφόταν κατά του «ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ» και κατά της «Δ.Ο.Υ ΦΑΕΕ » (η οποία δεν παραστάθηκε ούτε στον πρώτο ούτε στον δεύτερο βαθμό) απορρίφθηκε ως απαράδεκτη, καθόσον δεν περιείχε κανένα σαφή και ορισμένο λόγο εναντίον τους. Αναφορικά δε με τους λοιπούς διαδίκους «T... E... I... ΑΘΗΝΑΣ», «E... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε» και «G...Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» η έφεση απορρίφθηκε κατ' ουσίαν. Ειδικότερα κρίθηκε ότι μετά την αναγγελία της υπ' αριθ.

27/6.5.2005 σύμβασης εκχώρησης μεταξύ της «G...Y... ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» και της «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε» στο «Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ» αποκόπηκε οριστικά κάθε ενοχικός δεσμός μεταξύ της «G...Y... ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» και του οφειλέτη της «Τ...Ε...Ι... Αθήνας» και η απαίτηση της εκχωρήτριας αποκτήθηκε από την εκδοχέα-κυρίως παρεμβαίνουσα, δικαιούμενη μόνον αυτή να εισπράξει και να επιδιώξει δικαστικά την είσπραξή της από τον εκχωρηθέντα οφειλέτη, ο δε τελευταίος υποχρεούται να καταβάλει μόνο στην εκδοχέα τράπεζα. Εξ' άλλου αντικείμενο εκχώρησης μπορεί να αποτελέσει όχι μόνο υπάρχουσα αλλά και μελλοντική απαίτηση, είναι δε ορισμένη η εκχώρηση που αφορά σε απαιτήσεις μισθωμάτων από υφιστάμενη ή μελλοντική σύμβαση μισθώσεως ορισμένου ακινήτου. Συνεπώς κατά το χρόνο που το «Μ...Τ...Α...» επέδωσε στο «Τ...Ε...Ι... Αθήνας» το από 16.2.2009 κατασχετήριο, η ένδικη απαίτηση δεν ανήκε στην «G...Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.». Η μεταγενέστερη στις 10.3.2008 εκχώρηση από αυτήν της ίδιας απαιτήσεως προς το «Μ... Τ... Α...» και η αναγγελία της στις 27.3.2008 στο «Τ...Ε...Ι... Αθήνας», ουδεμία έννομη συνέπεια επέφερε ως άκυρη, διότι είναι ισχυρή μόνο η εκχώρηση της οποίας η αναγγελία προηγήθηκε χρονικά. Ακολουθώντας το «Τ...Ε...Ι... Αθήνας» νομίμως προέβη στην αριθ.2571/2009 αρνητική του δήλωση. Δικαιούχος δε του παρακατατεθέντος ποσού είναι η «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», η οποία μετά την ανάληψη του ποσού της παρακατάθεσης, αφού παρακρατήσει το ποσό της προς αυτήν οφειλής (το οποίο σύμφωνα με όσα η ίδια ισχυρίζεται ανέρχεται στο ποσό των 117.098,38 ευρώ πλέον τόκων), θα πρέπει να αποδώσει το υπόλοιπο στην οφειλέτιδά της εταιρεία «G... Y... ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.».

4. Στην Κεντρική Υπηρεσία του Τ.Π.& Δανείων και σε βάρος της εταιρείας «G... Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε» έχει κοινοποιηθεί 1) η με αριθ.πρωτ.664/11.5.2009 αναγκαστική κατάσχεση της Δ.Ο.Υ ΦΑΕΕ Αθηνών, για ποσό 1.458.447,76 ευρώ 2) η με αριθ. πρωτ.1618/26.11.2009 συντηρητική κατάσχεση της Ε. Α. για ποσό 250.000 ευρώ 3) η με αριθ. πρωτ. 3088/23.5.2013 συντηρητική κατάσχεση της ίδιας επί του συγκεκριμένου υπ' αριθ.600989/23.12.2008 γραμματίου παρακατάθεσης. Επί

της ανωτέρω αναγκαστικής και των συντηρητικών κατασχέσεων το Τ.Π.& Δανείων δήλωσε ότι δεν υφίσταται γραμμάτιο με δικαιούχο ή καταθέτη την καθ'ής, επιπλέον δε και ειδικώς για την τελευταία συντηρητική κατάσχεση ότι το εν λόγω γραμμάτιο είναι αποδοτέο στους δια τελεσιδίκου δικαστικής απόφασης αναγνωρισθησομένους δικαιούχους. Τέλος στο Τ.Π.& Δανείων την 19.6.2013 με αριθ. πρωτ. 3825/19.6.2013 κοινοποιήθηκε το από 14.6.2013 ιδιωτικό συμφωνητικό εκχώρησης απαίτησης μεταξύ της «G... Y...ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ», ως εκχωρήτριας και της Ε.Α., ως εκδοχέως, με το οποίο η πρώτη εκχωρεί στη δεύτερη μέρος του ποσού του υπ' αριθ. υπ' αριθ.600989/23.12.2008 γραμματίου παρακαταθήκης, ισχυριζόμενη ότι σύμφωνα με την υπ' αριθ. 4177/2012 απόφαση του Εφετείου Αθηνών η «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε» δικαιούται να λάβει από το Τ.Π.& Δανείων μόνο το ποσό των 117.098,38 ευρώ, του υπολοίπου δε δικαιούχος είναι η εκδοχέας.

5.Ενόψει δε όλων των ανωτέρω ερωτάται εάν το Τ.Π.& Δανείων οφείλει να αποδώσει ολόκληρο το ποσό του αριθ.600989/23.12.2008 γραμματίου παρακαταθήκης στην «Α... BANK Α.Ε.», ως καθολική διάδοχο της «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε», σύμφωνα με το διατακτικό της υπ' αριθ. 549/2010 τελεσιδίκης απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ή μόνο το ποσό των 117.098,30 ευρώ στο οποίο, όπως προκύπτει από το σκεπτικό της υπ' αριθ.4177/20012 απόφασης του Εφετείου Αθηνών έχει περιοριστεί η απαίτησή της κατά της «G...Y...-ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Α.Ε», στη δε δεύτερη περίπτωση ποια η τύχη του εναπομείναντος ποσού και σε ποιόν θα πρέπει να αποδοθεί.

ΙΙ.ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. α. Στις διατάξεις του Αστικού Κώδικα που ρυθμίζουν την εκχώρηση ορίζονται τα ακόλουθα :

Άρθρο 455 ΑΚ: «Ο δανειστής μπορεί με σύμβαση να μεταβιβάσει σε άλλον την απαίτησή του χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτου (εκχώρηση)»,

Άρθρο 460 ΑΚ: «Ο εκδοχέας δεν αποκτά δικαίωμα απέναντι στον οφειλέτη και στους τρίτους πριν ο ίδιος ή ο εκχωρητής αναγγείλει την εκχώρηση στον οφειλέτη».

Άρθρο 462 ΑΚ: «Ο οφειλέτης έχει προς τον εκδοχέα τις ίδιες υποχρεώσεις που είχε προς τον εκχωρητή.»

β. Περαιτέρω στις διατάξεις του ίδιου Κώδικα που ρυθμίζουν το ενέχυρο ορίζονται τα ακόλουθα:

Άρθρο 1209: « Σε ξένο κινητό πράγμα μπορεί να συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα ενεχύρου για την εξασφάλιση απαίτησης με την προνομιακή ικανοποίηση του δανειστή από το πράγμα ».

Άρθρο 1211: «Για τη σύσταση ενεχύρου απαιτείται παράδοση του πράγματος από τον κύριο στο δανειστή και συμφωνία των δύο ότι ο δανειστής αποκτά ενέχυρο στο πράγμα. Η συμφωνία απαιτείται να γίνει με έγγραφο συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό με βέβαιη χρονολογία και να προσδιορίζει την απαίτηση, καθώς επίσης και να περιγράφει το ενεχυραζόμενο πράγμα. Αντί για περιγραφή στο σώμα του εγγράφου αρκεί να προσαρτάται σ' αυτό ιδιαίτερος κατάλογος.».

Άρθρο 1246: «Οι διατάξεις για το συμβατικό ενέχυρο εφαρμόζονται αναλόγως και στο νόμιμο ενέχυρο.».

Άρθρο 1248: «Αν αντικείμενο του ενεχύρου είναι απαίτηση, απαιτείται επιπλέον ο ενεχυραστής να γνωστοποιήσει στον οφειλέτη την ενεχύραση».

2. Στο Κεφάλαιο ΣΤ' του ν.δ. της 17.7/13.8.1923 «Περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών», οι διατάξεις του οποίου αναφέρονται στην αναγκαστική εκτέλεση για ικανοποίηση απαιτήσεων που ασφαρίζονται με ενέχυρο ή υποθήκη και διατηρήθηκαν σε ισχύ κατ' άρθρο 41 ΕισΝΑΚ και μετά την εισαγωγή του ΑΚ ορίζεται:

Άρθρο 35: « Αι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται οσάκις η εταιρεία (πιστώτρια) λαμβάνει ενέχυρον κινητό πράγμα ή απαίτησιν α) λόγω δανείου είτε απλού, είτε επί ανοικτώ λογαριασμού, β) λόγω εξασφαλίσεως προγενεστέρας απαιτήσεως αυτής».

Άρθρο 36: «1.Προς σύστασιν του ενεχύρου απαιτείται σύμβασις ενεχυριάσεως και παράδοσις του ενεχυριαζομένου πράγματος. 2. Η σύμβασις ενεχυριάσεως καταρτίζεται είτε δια συμβολαιογραφικού, είτε δι ιδιωτικού εις απλούν έγγραφο....5. Δια συμβάσεως τροποποιητικής δύναται δάνειον απλούν να μετατραπή εις επί ανοικτώ λογαριασμού και τανάπαλιν.».

Άρθρο 39: «παρ.1 Εάν αντικείμενο της ενεχυριάσεως είναι απαιτήσεις ονομαστική του οφειλέτη κατά τρίτου η ενεχυριάσις συνεπάγεται εκχώρησιν της απαιτήσεως υπό του οφειλέτη προς την πιστώτρια. παρ.2. Αντίγραφο της συμβάσεως ενεχυριάσεως επιδίδεται τω τρίτω. παρ.3. Από της επιδόσεως θεωρείται η πιστώτρια ως νεμομένη την απαιτήσιν.».

Άρθρο 44: « Εάν αντικείμενο της ενεχυριάσεως είναι απαιτήσεις, η πιστώτρια δικαιούται ίνα εισπράξη την απαιτήσιν ως εκδοχεύς, το δε μετά την εξόφλησιν υπόλοιπον αποδίδει τω οφειλέτη.

Άρθρο 47: « Αι διατάξεις των προηγουμένων άρθρων του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται επί δανείου (πιστώσεως) επ'ανοικτώ λογαριασμού. 2...3...4...Ο οφειλέτης δικαιούται να αμφισβητήσει τον λογαριασμόν, αλλά η τοιαύτη αμφισβήτησις δεν αναστέλλει την εκτέλεσιν, ούτε ακυροί την κατακύρωσιν.».

3. Στο άρθρο 30 του Ν.Δ/τος ν.δ.356/1974 «Περί Κώδικος εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων» ορίζεται ότι : «1. Η κατάσχεσις εις χείρας τρίτων των εις χείρας αυτών ευρισκομένων χρημάτων, καρπών και άλλων κινητών πραγμάτων του οφειλέτη του Δημοσίου των οφειλομένων εν γένει προς αυτό, ενεργείται υπό του Διευθυντού του Δημοσίου Ταμείου δια κατασχετηρίου εγγράφου μη κοινοποιούμενου εις τον οφειλέτη,....2. Δια του κατασχετηρίου εγγράφου προσκαλείται ο τρίτος όπως τα μεν υπ' αυτού εις τον οφειλέτη του Δημοσίου οφειλόμενα χρήματα, καταθέσει εντός οκτώ ημερών στο Δημόσιον Ταμείον, τα δε παρ' αυτού ευρισκόμενα κινητά πράγματα παραδώσει εις τον εν τω κατασχετηρίω οριζόμενον συμβολαιογράφον ή φύλακαν, εφαρμοζομένων περαιτέρω των εν άρθρω 14-19 και επόμενα του παρόντος οριζόμενα....3. Από της ημέρας κοινοποιήσεως του κατασχετηρίου εις τον τρίτον δεν δύναται ούτος να αποδώσει προς τον οφειλέτη του Δημοσίου τα κατασχεθέντα χρήματα ή πράγματα ουδέ δύναται να συμψηφίσει προς ανταπαιτήσεις του μεταγενεστέρας της κατασχέσεως επιφερούσης τα αποτελέσματα αυτοδικαίως χωρούσης αναγκαστικής εκχωρήσεως».

Περαιτέρω στο άρθρο 32 του ίδιου Ν.Δ/τος ορίζεται ότι : « 1. Εάν ο τρίτος ουδέν οφείλει ή δεν οφείλει όλα τα αναφερόμενα εις το κατασχετήριο έγγραφον του Δημοσίου Ταμείου χρήματα ως και άλλα πράγματα ή δεν

υποχρεούνται εις την άμεσον απόδοσιν αυτών, ένεκα των υφισταμένων μεταξύ αυτού και του οφειλέτου συμφωνιών ή εξ άλλου νομίμου λόγου, ο τρίτος οφείλει να δηλώσει τούτο εντός οκτώ ημερών από της επιδόσεως του κατασχετηρίου. Η προθεσμία δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως. Η δήλωση γίνεται εγγράφως δι' αναφοράς επιδιδομένης δια δικαστικού κλητήρος εις τον εκδόντα το κατασχετήριο έγγραφον Διευθυντή του Δημοσίου Ταμείου ή προφορικώς ενώπιον του Ειρηνοδίκου της κατοικίας ή της διαμονής του, όστις συντάσσει έκθεσιν εφ' απλού χάρτου ην αποστέλλει εις τον Διευθυντήν του Δημοσίου Ταμείου εντός 24 ωρών. 2.....».

Τέλος, στο άρθρο 33 του ίδιου πάντοτε Ν.Δ/τος ορίζεται ότι: «*Εάν ο τρίτος δεν προβή εις δήλωσιν ή προβή μεν εις τοιαύτην αλλ' εκπροθέσμως ή ουχί κατά τον υπό του άρθρου 32 του παρόντος ν.δ/τος διαγραφόμενον τρόπον, λογίζεται ως οφειλέτης της όλης ποσότητος δι' ην εγένετο παρ' αυτών κατάσχεσις».*

ΙΙΙ.ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Α. Όπως συνάγεται από τις διατάξεις των άρθρων 455ΑΚ επ., η σύμβαση εκχωρήσεως έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση της απαιτήσεως από τον εκχωρητή στον εκδοχέα, ο οποίος μετά την αναγγελία καθίσταται ο μόνος δικαιούχος αυτής (ΑΠ114/2008, 937/2005, 1136/2000, Εφ.Αθ.32/2011 δημ.ΝΟΜΟΣ). Επίσης η εξουσία διεξαγωγής της δίκης ανήκει, κατ' αρχήν στον εμφανιζόμενο κατά το ουσιαστικό δίκαιο ως φορέα του δικαιώματος (δικαιούχο), ο οποίος είναι και ο μόνος που νομιμοποιείται ενεργητικώς κατά την άσκηση της αγωγής (άρθρο 68 ΚΠολΔ). Επομένως, αν η απαίτηση έχει εκχωρηθεί, νομιμοποιείται πλέον να ασκήσει αγωγή κατά του οφειλέτη ο εκδοχέας και όχι ο εκχωρητής, ο οποίος έχει ήδη αποξενωθεί από την απαίτηση. Το ίδιο ισχύει και επί της εκχωρήσεως που γίνεται με σκοπό την εξασφάλιση του εκδοχέα (καταπιστευτική εκχώρηση). Και στη μορφή αυτή εκχωρήσεως αποκόπτεται κάθε δεσμός του εκχωρητή με την απαίτηση, την οποία αποκτά πλήρως ο εκδοχέας, που καθίσταται πλέον το μόνο πρόσωπο που νομιμοποιείται να επιδιώξει δικαστικώς την αναγνώριση ή την επιδίκαση της σ' αυτόν (ΑΠ 114/2008, ΕΑ 2505/2009 δημ. ΝΟΜΟΣ).

Β. Από τις διατάξεις των άρθρων 1247, 1248, 1254 ΑΚ συνάγεται ότι η σύσταση ενεχύρου απαιτήσεως γίνεται με συμφωνία ενεχυράζοντος και δανειστού, η οποία καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή με ιδιωτικό βεβαίας χρονολογίας και γνωστοποιείται στον οφειλέτη από τον ενεχυραστή. Το ενέχυρο αυτό χορηγεί στον δανειστή το δικαίωμα, είτε να εισπράξει την ενεχυρασθείσα απαίτηση, είτε να απαιτήσει να του εκχωρηθεί αυτή αντί καταβολής.

Γ. Παρόμοιο ενέχυρο προβλέπεται και από τα άρθρα 36 και 39 του ν.δ. της 17.7/13.8.1923 «περί ειδικών διατάξεων επί ανωνύμων εταιρειών», που διατηρήθηκαν σε ισχύ αρχικά με το άρθρο 41 ΕισΝΑΚ και ακόλουθα με το άρθρο 52 παρ.3 ΕισΝΚπολΔ. Με τις διατάξεις αυτές, εισήχθη, ως προς την ενεχύραση ονομαστικών απαιτήσεων προς εξασφάλιση απαιτήσεων ανωνύμων εταιρειών από δάνειο, απλό ή με ανοικτό λογαριασμό, ή προγενεστέρων απαιτήσεών τους, εξαιρετικό δίκαιο και ως εκ τούτου οι γενικές διατάξεις των άρθρων 1247-1256 ΑΚ εφαρμόζονται μόνο συμπληρωματικώς για θέματα μη ρυθμιζόμενα από τις ειδικές διατάξεις του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος. Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών καθιερώνεται είδος καταπιστευτικής και δη εξασφαλιστικής εκχώρησης, με αποτέλεσμα, η μεν ενεχυρούχος δανείστρια να γίνεται πραγματικός και μοναδικός δικαιούχος της ενεχυρασμένης απαίτησης, ο δε ενεχυραστής να έχει δικαίωμα, αν αποσβεσθεί το χρέος, να απαιτήσει την επανεκχώρηση της απαίτησεως σ' αυτόν, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 1232 ΑΚ. (ΑΠ 198/1997 δημ. ΝΟΜΟΣ) Το τελευταίο αυτό ενέχυρο διαφέρει του πρώτου κατά το ότι :α) το περί συστάσεως του έγγραφο μπορεί να είναι απλό, τουτέστιν να μη φέρει βεβαία χρονολογία, β) η ενεχύραση γνωστοποιείται στον τρίτο από οποιονδήποτε εκ των συμβαλλομένων και όχι μόνο από τον ενεχυραστή, γ) η γνωστοποίηση αυτή συντελείται με ειδικό τρόπο, ήτοι με επίδοση αντιγράφου της συμβάσεως ενεχυράσεως ή με άλλον ισοδύναμο τρόπο, όπως είναι η επίδοση της αγωγής, ή η αναγγελία σε πλειστηριασμό και δ) από της επιδόσεως του αντιγράφου επέρχεται εκ του νόμου εκχώρηση της ενεχυρασθείσης απαίτησεως στον δανειστή, που σημαίνει ότι αποκόπτεται κάθε δεσμός του ενεχυραστή με την ενεχυρασθείσα απαίτηση, την οποία στην έκταση που εκχωρήθηκε δεν μπορεί

ούτε να την εισπράξει (αν καταστεί ληξιπρόθεσμη πριν από την ασφαλισμένη απαίτηση) ούτε να την μεταβιβάσει περαιτέρω (ΑΠ 512/2008, 1991/2007, 108/1997, 988/2004 ΝΟΜΟΣ). Από και δια της αναγγελίας η πιστώτρια ανώνυμη εταιρεία, στην οποία εκχωρείται η απαίτηση αυτή, μόνο νομιμοποιείται να εγείρει τη σχετική αγωγή για την απαίτηση, να την εισπράξει για την εξόφληση της ασφαλιζόμενης απαίτησης της, ανεξάρτητα του εάν αυτή έχει λήξει ή όχι, ο δε εκχωρηθείς οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει τα οφειλόμενα μόνο στον εκδοχέα ως αποκλειστικό δικαιούχο και όχι στον εκχωρητή (ΑΠ 108/1997, 1048/1998, 1136/2000, 937/2005, 114/2008, ΕΑ 2802/2010, 32/2011, ΕΑ1112/2004 δημ. ΝΟΜΟΣ). Το δικαίωμα αυτό του εκδοχέα προς είσπραξη της απαίτησης δεν επηρεάζεται καθόλου από την τυχόν καταβολή της εκχωρηθείσης απαίτησης από τον εκχωρηθέντα οφειλέτη στον εκχωρητή, ή τρίτο δανειστή αυτού, καθόσον μετά την τελείωση της εκχώρησης με την αναγγελία δεν υφίσταται πλέον απαίτηση του εκχωρητή και αντίστοιχη οφειλή προς αυτόν του εκχωρηθέντος οφειλέτη. Τα ίδια ισχύουν και για μέλλουσα απαίτηση, εφόσον μπορεί να προσδιορισθεί κατ'είδος και οφειλή. Κρίσιμο δε σημείο για την εξουσία προς διάθεση μέλλουσας απαίτησης είναι ο χρόνος κατάρτισης της σύμβασης εκχώρησης γιατί από τότε, μετά την αναγγελία, το δικαίωμα αυτό ανήκει στον εκδοχέα, ο οποίος δικαιούται να απαιτήσει ευθύς ως αυτό γεννηθεί στο μέλλον (βλ. σχετ. Γνωμ. 66/2013 Α' Τμήμα.).

Δ. Από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων του ν.δ. 356/1974 προκύπτει σαφώς ότι η κατάσχεση στα χέρια τρίτου καταλαμβάνει την απαίτηση στην πραγματική και νομική κατάσταση που βρίσκεται κατά το χρόνο της επιβολής της κατάσχεσης, δηλαδή κατά το χρόνο επίδοσης του κατασχετηρίου εγγράφου. Συνεπώς εάν η απαίτηση καταργήθηκε για οποιονδήποτε λόγο πριν την επιβολή της κατάσχεσης λόγω π.χ. ενεχύρασης της απαίτησης με τις ειδικές διατάξεις των άρθρων 35-47 του ν.δ.17.7/13.8.1923, που έχει τα αποτελέσματα της εκχώρησης, είναι άκυρη η κατάσχεση στα χέρια τρίτου (σχετική η υπ' αριθ. 66/2013 Γνωμ. Α' Τμ.Ν.Σ.Κ.).

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Λαμβανομένου υπόψη ότι τελεσιδικες είναι οι οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων που δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση (321 Κ.Πολ.Δικ.) καθίσταται σαφές ότι η υπ' αριθ. 549/2010 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία, δικάζοντας την κύρια παρέμβαση της «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» κατά του «Μ... Τ... Α...» και του «Τ...Ε...Ι... Αθήνας», αναγνώρισε την «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» ως δικαιούχο του ποσού των 352.954,09 ευρώ, το οποίο έχει παρακατατεθεί στο Τ.Π.& Δανείων δυνάμει του υπ' αριθ. 600989/2008 γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης, με την επικύρωσή της από την υπ' αριθ. 4177/2012 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, έχει καταστεί τελεσιδική ως προς τους διαδίκους αυτούς.

Το γεγονός ότι μέρος της απαίτησης της «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» έχει ικανοποιηθεί, όπως τελεσιδικώς κρίθηκε, δεν μπορεί να ανατρέψει τα αποτελέσματα της από 6.5.2005 σύμβασης ενεχύρασης, η οποία από και δια της αναγγελίας της στον οφειλέτη («Τ..Ε..Ι... Αθήνας») την 9.5.2005 επέφερε εκχώρηση της απαίτησης στην εκδοχέα τράπεζα, η οποία έκτοτε κατέστη μοναδική δικαιούχος της απαίτησης, η δε εκχωρήτρια («G... Υ... Α.Ε») αποξενώθηκε εντελώς από την ενεχυρασθείσα απαίτηση, μη δικαιούμενη σε είσπραξη αυτής. Αλλά και ανεξαρτήτως των ανωτέρω, σε κάθε περίπτωση, το γεγονός αυτό αφορά τις εσωτερικές των ως άνω διαδίκων σχέσεις και δεν επηρεάζει την υποχρέωση του Τ.Π.& Δανείων, ως θεσμοθετηθέν όργανο της πολιτείας για τη σύσταση και φύλαξη των δημοσίων παρακαταθηκών, να συμμορφωθεί στον όρο που είχε τεθεί από τον καταθέτη («Τ...Ε...Ι... Αθήνας») στο γραμμάτιο σύστασης παρακαταθήκης, σύμφωνα με τον οποίο το γραμμάτιο είναι αποδοτέο σ' αυτόν που θα αναγνωρισθεί δικαιούχος με τελεσιδική δικαστική απόφαση.

Δεδομένης όμως της «διεύρυνσης των υποκειμενικών ορίων της δίκης» στο δευτεροβάθμιο Δικαστήριο και προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση, κατά τα ως άνω, του όρου του γραμματίου παρακαταθήκης, καθίσταται αναγκαία η διερεύνηση της τελεσιδικίας της πρωτόδικης απόφασης ως προς όλα τα πρόσωπα τα οποία ενεπλάκησαν και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας.

Στην περίπτωση δε τελεσιδικίας της πρωτόδικης απόφασης ως προς όλους, το Τ.Π.& Δανείων, μη έχον έννομο συμφέρον και οποιοδήποτε λόγο να προσβάλει την ανωτέρω απόφαση, οφείλει συμμορφούμενο στο διατακτικό της να αποδώσει το παρακατατεθέν ποσό των 352.954,09 ευρώ στην αναγνωρισθείσα ως δικαιούχο του γραμματίου σύστασης «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», στη θέση της οποίας εμφανίζεται ως καθολική διάδοχος η «Α... BANK A.E».

Ενόψει συνεπώς όλων των ανωτέρω το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι το Τ.Π.& Δανείων οφείλει να αποδώσει το συσταθέν γραμμάτιο παρακαταθήκης ποσού 352.954,09 ευρώ στην «Α... BANK A.E», εφόσον, αφενός νομιμοποιηθεί ως καθολική διάδοχος της αναγνωρισθείσας με την υπ' αριθ. 549/2010 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών δικαιούχου «Ε... ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε», αφετέρου ερευνηθεί και διαπιστωθεί η τελεσιδικία της υπ' αριθ. 549/2010 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών αναφορικά με όλους τους φερόμενους ως διαδίκους και στους δύο βαθμούς δικαιοδοσίας, προκειμένου να βεβαιωθεί η πλήρωση των όρων του γραμματίου παρακαταθήκης.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Αθήνα, 14-4-2014
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΥΤΡΑΚΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΜΠΑΝΑΚΟΥ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.